

Telegrafulu este Dumineca si Joi la fie-care doue septemani cu adausulu Foișorei — Prenumeratiunea se face in Sabiu la espeditar'a foiei, preafara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate către espeditura. Pretulu prenumeratiunei pentru Sabiu este pre anu 7 d. v. a. ar pre o jumetate de anu 3 d. 50. Pen-

tru celelalte părți ale Transilvaniei și pentru provinciile din Monarchia pre unu anu 8 d. lăra pro o jumetate de anu 4 d. v. a. Pentru princ. și țieri străine pre anu 12 1/2 anu 6 d. Inseratele se platesc pentru întâia 6ra cu 7 cr. sirulu, pentru a două 6ra cu 5 1/2, cr. și pentru a treia repetire cu 3 1/2, cr. v. a.

Cestiunea vamale.

(Fine.)

In ce privesce regularea dărilor indirecte, nu se pôte negá, ca mânila regimulu nostru au fostu legate prin aceea, ca in urm'a comunismulu teritorialu, elu fú silitu a se tiené de sistemulu acel'a de dări indirecte, care s'a fostu introdusu inca de mai nainte in provinciile nemtiesci, si care croitu findu dupa relatiunile de acolo, si coresponde numai acestor'a.

Industri'a Ungariei, nu se pôte mesurá, cu cea a provinciilor germane si aceea nici ca se pôte tractá dupa unele si acelesi principii. — Pána acum'a inse s'a tractatu astufeliu si urmarea naturale de aci este: ca industri'a noastră se apropie cu pasi rapedi spre peire.

Fabricile nóstre cu o fórté mica esceptiune, neputendu suportá concurentia, cu cele de preste Laita; se vediura necesitate a si incetá activitatea. Si prin acést'a nu numai multime de lucratori si producatori de materiale crude 'si perdura pânea de tóte dilele; ci si visteri'a statulu perdú venitul trasu dreptu dare, dupa productiunea intreprinderilor acestor'a. Regimulu nostru erá si este chiaru in propriulu interesu, datoriu a ajutorá tóte intreprinderile interne de productiune: noi inse nu putemu admite ca ajutorirea acést'a s'aru'fi pututu indepliní, numai prin introducerea unei vâmi ocrotitóre, carea singura i-a fostu imposibile regimulu nostru, din caus'a comunismulu de pâna acum'a teritorialu. — Din contra suntu inca multe alte cali spre a ajutori industri'a si productiunea indigena in genere, si anume astufeliu de cali, câror'a comunismulu teritorialu nu le este si nu le-a potutu stá in contr'a, si déca totusi pre calile acestea libere, nu s'a facutu pâna acum'a multu aru trebuí cá sa se faca celu putieniu in viitoriu, chiaru si cându aru remâné in vigóre, comunismulu teritoriale.

Déca e de o parte adeveratu, ca tarifele comune de vamuri pentru importarea marfurilor din afara, suntu mai avantajóse pentru industri'a din provinciile de preste Lait'a, de câtu pentru industri'a noastră: fiindu-ca pre lângá vamurile acelea industri'a nemtiesca pôte concurá cu tierile din afara, pre cându a noastră nu pote suportá concurenti'a, atunci de alta parte e totu atâtu de adeveratu, ca urcându se scumpescu si articlii importati. Si astufeliu ce cásiga pre de o parte visteri'a statulu séu producatorii indigeni protegiati: perde pre de alt'a multi-meia consumentiloru. —

Caus'a cáci se afla diferinti'a acést'a nenaturale in relatiunea industriei ambeloru jumetâti de imperiu si fatia cu concurenti'a din afara; e totu aceea, pentru carea Ungari'a nu pôte sustinea nici concurenti'a din launtru, — si adeca starea inapoiate a industriei Ungariei. — Déca cautámu motivele pentru care patri'a noastră mai ingusta, fú intrecuta intru atât'a de provinciile nemtiesci; apoi aflámu ca conditiile de prosperare nóue ne lipsescu, pre cându provinciile nemtiesci le posedu in abundancia. — Multimea de capitale, creditulu mijlocitu in deosebi prin banc'a natiunale din Vien'a, cametele cele usióre si desteritatea si inteliginti'a muncitoriloru din provinciile nemtiesci, suntu atâtea condi-

uni de prosperare, care nóue ne lipsescu de totu. — Mijlocésca regimulu nostru tóte conditiile acestea si pentru patri'a nostra si apoi atunci vomu fi celu putieniu in pusetiune de a puté inaintá. —

Se intielege ca pre la noi nu se pôte aflá vre-o abundancia de capitale; cându Ungari'a la 1873 a importatu cu 156 milióne mai multu decâtu ce a potutu esportá. Miliónele aceste au esitu séu trebuie sa iésa din tíera. Iér' ca creditulu e scadiutu; asta-i urmarea naturale a justitiei langede si a lipsei de securantia reale.

Asemenea se intielege de sine, ca unde lipsesce productiunea, comer-ciulu inca nu pôte infiori si ast'a e si caus'a, de comerciantii nostri in cea mai mare parte suntu numai manipulantii celoru din provinciile nemtiesci si le procura mai totu castigulu acestor'a.

Ungari'a astadi e inca unu statu agronomicu si cá atare nu va puté esistá; cáci lasa ca din productele sele agronomice, nu pôte scóte câtu se recere spre acoperirea celorualte lipse ale sele dar' chiaru nici cu productele sele economice nu pôte concúrú in afara, cu alte state mai inaintate chiaru si in ramulu acést'a de productiune. Urmarea naturale a importulu colosalu si esportulu neinsemnatu, — e saraci'a totale a tierii si in ultim'a analiza bancrotarea.

Neputendu deci Ungari'a bateru atât'a esportá câtu importá, trebuie cá celu putieniu se incerce a-si miciorá importulu si ast'a o pôte face prin nisuinti'a de a-si produce insusi articlii acei'a ce se impórta din afara.

Conclucarea in directiunea acést'a e o conditiune imperativa pentru esistinti'a patriei nóstre; deci fia-care patriotu trebuie cá se conclucere in asta directiune. Regimulu inse, din partesi inca se procure conditiunile, dela cari aterna rezultatulu bunu, alu opintiriloru singuratece si pre care singuratecii insusi nu si le potú procurá.

Revist'a politica.

„Kelet Népe,” carea spunea in septamánile din urma ca Romani'a are intentiunea de a denegá Turciei tributulu, produce o corespondintia dela Vien'a, totu asiá de sarata cá cum erá cea dintâiu. Guvernulu Romaniei, dice corespondinti'a, vedindu ca la Viddinu se concentréza o putere armata turcésca, s'a veditu nevoitu a se adresá către puterile subsemnate in tratatulu de Parisu cu gravamine, din cari transpore, ca provocatiunea acést'a din partea Turciei, Romani'a mai ca nu o va puté luá in sensu de pace. Puterile inse au interdisu guvernulu románu ori ce pasu, prin care s'aru puté conturbá pacea. Din incidentulu acést'a, lui Costaforu, agentulu Romaniei la Vien'a, i se oferí oca-siunea de a conservá cu o persóna inalta politica, firesce, mai multu intr'unu modu „academicu” si ai spune acestei persóne ca Romani'a este dep-linu suverana, neavendu alte legaturi cu Turci'a decâtu tributulu si nu se pôte asemená altoru staturi vasale. Romani'a aru capitalisá bucirosu tributulu intr'o suma de 30—40 milióne franci, si apoi deslegându se astufeliu raporturile ei către Pórta, principele aru luá titlulu de rege. Corospundinti'a spune mai departe, ca agentulu románu primí din partea persónei inalte politice mângarea, sa astepte

tempuri mai bune; 'lu facú inse totu odata se intieléga ca „regatulu Romaniei” sa fia de ocamdata pre pace.

Limbagiulu coresp. „K. n.” este sarcasticu si corespondinti'a se vede a pune mai multu pondu spre a satirisá statulu románu dela Dunare decâtu a face vre-o nóua descoperire.

O fôia rusasca din St. Petersburgu „Burs'a” vorbesce despre Romani'a cu totulu altufeliu. Acést'a dice: Sfer-sinduse crisi'a ministeriala (din Bucuresci) asiá in graba, se desmintu tóte scriile respândite in tempulu din urma, dupa care se afirmá, ca Romani'a ia parte activa la incurcaturile de pre peninsul'a balcanica.

„Pester Lloyd” in nr. dela 22 Februaru, editiunea de sér'a, incepe revist'a sea cu urmatórele: „Din aceeasi parte demna de tóta increderea, din carea ni vení epistol'a comunicata in edtiunea nostra de sér'a cu o di mai nainte, primimu astadi urmatórele siruri:

Per'a 18 Fauru. In raportulu meu de eri umu vorbitu despre dificultátile ce a intempínatu sanctiunarea propunerei lui Andrassy si ca a fostu de lipsa intrebuintiarea de mijlóce estrordinarie pentru de a induplecá pre sultanulu sa le sanctiuneze. Astadi sum in pusetiune de a-ti comunicá, ca esecutarea propuneriloru nu este *nici decâtu nici seriósa, nici sincera*, mai departe, ca nici in impregiurimea sultanulu nici la inalt'a Pórta nu se gândesce nimenea la esecutarea vreunei reforme, penruca in acelasi tempu cându s'a emis iradea in privinti'a propuneriloru de reforme, sultanulu a denumitu presiedinte la consiliulu de statu par Namyk Pasi'a, pre unu fanaticu par excellence, pre inimiculu de mórte alu tuturoru elementelor nemusulmane si alu ori cárei innoiri fia câtu de neinsemnata, pre unu barbatu, care nu pôte vedé nici *telegrafulu* si care deunedile, cându stá in fruntea administratiunei resbelice, 14 dile, n'a espedatu nici o telegrama, pre unu barbatu, carele in acelasi tempu cându a aparutu fermanulu de reforme dela 12 Decembre a staruitu sa se primésca unu conclusu, revocatu mai târdiu, prin care li se interdice crestiniiloru locuirea in patrariulu turcescu (alu Constantinoplei) si cari crestini pâna la 1 Martiu a. c. trebuie sa-si parasésca locuintele. A pune unu astfelu de barbatu in fruntea consiliulu de statu intr'unu momentu, cându s'a obligatu inaintea Europei intregi ca va pune in lucrare reformele propuse de Andrassy, dovedesce din destulu, ce are sa astepte cineva dupa promissiunile turcesci.”

Afara de desteritatea turcésca de mai susu de a multiami pre Europ'a si ai insuffá incredere mai vine, „D. Ztg.” si spune ca la Divusi'a au puscatu turcii asup'r'a soldatiloru austriaci; cesti din urma au respunsu foculu si au ucisu pre unu turcu. In acelasi tienutu, turcii afla o placere a batjocóri pre soldatii austriaci, cari stau la fruntarie. In urm'a astoru feliu de *recomendatiuni* turcesci s'a datu ordinu militiei austriace, sa nu mai sufere provocárile turciloru, ci indata sa traga intrensiu.

Intre astufeliu de impregiurári putieniu va folosi nóua Irada, prin care se asigura *amnestia generale tuturorur* insurgentiloru, carii se voru returná a casa in terminu de patru septamáni dela publicare. Cu tóte ca re-

gimulu turcescu promite fórté multu insurgentiloru. Elu promite ca va reedificá bisericile si casele insurgentiloru cu spesele sele si celoru ce 'vinu acasa le va dá mijlóce spre a se puté apucá de lucru. Regimulu turcescu inse uita a le spune insurgentiloru, de unde le va face si dá cându elu insusi este strimtoratu de cea mai mare lipsa.

Mai multe diurnale publica unu proiectu de lege din 20 §§ prin care se reguléza universitatea fundulu regescu.

Constantinople, 16 Februarie. oficialu. — In scopu de a face sa ince-teze insurectiunea din Bosni'a si Erzegovin'a, sultanulu, confirmându dispositiunile generale din firmanulu recentu, a ordonatu esecutarea reformelor particulare urmatóre pentru Bosni'a si Erzegovin'a: Libertate completa de culte locuitoriloru nemusulmani; inlocuirea sistemului de arendi prin sistemulu regiei; vinderea pamenturiloru domeniile ne lucrate locuitoriloru lipsiti, cu facilitáti de plata, fára a aduce atingere dreptulu de proprietate; respectarea egalitátiéi supusiloru pentru transferirea mobileloru; instituirea de comisiuni, compuse din musulmani si ne musulmani, in cele dóne capitale a Bosniei si Erzegovinei sub presiedinti'a unui functionaru superioru, cari, cá sectiuni a inaltulu consiliu esecutivu, voru fi insarcinate a veghiá pentru prompt'a esecutare a reformelor; in fine cresterea sumeloru afectate pentru lucrárile de utilitate publica dupa trebu-intiele locale si conformu avisulu comisiuniloru. Pentru acei cari au fostu retaciti prin consilie perfide si dorescu a reintrá in ascultare se va proclamá o amnestia generala.

Din diet'a Ungariei.

In siedinti'a casei reprezentative dela 23 Febr. ministrulu de justitia B. Perczel ia cuventulu spre a respunde la interpelatiunea lui Trauschenfels.

Onorata Casa! Din incidentulu, ca tribunalulu Brasiovului a pronun-ciatu prin o resolutiune din 9 Dec. a. tr.: ca dela 31 Decembre 1875 tóte scriptele contrasignate de advocati se voru acceptá numai, déca voru fi compuse in limb'a magiara si ca si in procedur'a criminala pledárile advocatiloru au sa se tiena unguresce, — dlu ablegatu E. Trauschenfels m'a interpelatu, déca amu cunoscintia de aminti'a resolutiune a tribunalulu din Brasiovu si déca amu: ce dispu-setiuni amu de cugetu sa facu fatia cu calcarea pre fatia a lezei?

Sum atâtu de liberu a respunde la acést'a interpelatiune: Dá, amu cunoscintia despre resolutiunea amintita a tribunalulu din Brasiovu, precum si despre aceea, ca articulu de lege XLIV: 1868, care tractéza despre resolvesce cestiune de limba, dela inactivarea sea incóce a datu ansa la interpretatiuni rescuite, la interpretatiuni, cari in diverse casuri divergiu, in cele mai multe se contradiceau.

Asiá dispune anume § 4 art. de lege 44: 1868, ca jurisdiciunile se folosescu in a.resele loru către poterea statulu limb'a oficiale a statulu, dara prelângá acést'a ele cá testu concurentu potú sa folosésca ori si care din acele limbi, cari se intrebuintéza la compunerea protocéloru.

Legea acést'a din partemi o aflu chiara, dara municipiele fundulu regi-u nu o aflara chiara si pre tempulu,

cându justiti'a nu eră despartita de administratiune, cându in urm'a acést'a municipiele cu privire la afacerile ce se tiené de sfer'a justitiei-administratiunei steteau intr'o atingere continua cu ministeriulu de justitia, — ea fu interpretata asiá, ca municipiele ocolindu cu deseversire limb'a statului tramitáu scrisorile loru cátra ministeriulu de justitia in limb'a germana, ba ele continuara cu acést'a praca ce se basea pe interpretatiunea legi de paratele, si atunci, cându ministeriulu de justitia le facú atente, ca ele conformu întielesului chiaru alu legi trebuie sa indrepte in viitoriu scriptele loru cátra ministeriu séu exclusivu in limb'a magiara, séu in acést'a si intr'o limba indatinata la compunerea protocóloru loru.

Amu cunoscintia, ca articolulu de lege XLIV: 1868 nu numai s'a interpretatu cu deosebire in fundulu regiu intr'unu modu contrariu priceperii guvernului, ci acestu contrastu relativu la semnificárile unor dispositiuni singuratece din lege a existatu neinteruptu si intre guvern si alte corporatiuni ce existu in fundulu regiu.

Asiá se întemplá, de candu cu executarea articolului de lege XXXI si XXXII: 1871 presidentulu tribunalului din Sibiú provocá in întielesulu § 7 art. de lege XXI gremiulu comercialu din Sibiú sa aléga asesorii comercianti ce fungéza impreuna la deciderea asupr'a afacerilor cambiali si comerciali.

Gremiulu comercialu si alese doi asesori si doi asesori suplenti, cari, insciintiati despre alegere prin presidentulu tribunalului si provocati prin decretulu indreptatu cátra densii, care eră compusu in limb'a magiara — cáci altmintrenea nice ca se póte — : sa se anuncie la presidentulu judecatoriei spre a depune juramentulu oficialu, — nu acceptara decretulu datu de presidentulu tribunalului punendu de motivu impregiurarea, ca decretulu e compusu unguresce, densii nu íntielegu limb'a si de aceea nu potú primí documentulu. (Miscare viua).

Presidentulu tribunalului provocá in urm'a acestor'a gremiulu comercialu sa aléga alti membri, dara gremiulu comercialu din Sibiú pronuncia in siedint'a sea ca nu alege alti asesori.

In aceeasi resolutiune dispuse inca sa se insciintieze presidentulu tribunalului, ca de vreme ce cunoscintia perfecta a limbei unguresce nu se tiene de atributele necesare ale judecatorului, (Miscare mare), chiamarea presidentului aru fi fostu cu privire la restantie ingramadite sa se ingrigéscá de resolverea acestor'a, spre care scopu introducerea ilegale a limbei magiare la tribunalulu de prim'a instantia nu e unu medilocu potrivit. (Miscare viua si generale). Onorat'a Casa vede asiá dara, ca nu numai jurisdictiunile din fundulu regiu, ci si gremiulu comercialu din Sibiú a facutu legea obiectu de discussiune, ba celu din urma (gremiulu c.) aterná constituirea tribunalului de resolverea cestiunei de natiunalitate in sensulu seu, de vreme ce tribunalulu fára asesorii comercianti nu se póte constitui din cauza, ca ori-care decisiune judecatoréscá in afaceri cambiali si comerciali, dupa repetitele decisiuni ale curtiei de cassatiune, suntu nevalide, déca la aducerea sentintiei n'a fostu unu asesoru comerciantu de fatia.

Din acést'a cauza predecesorulu meu in oficiu S. Bitto a indrumatu pre presidentulu sa urmeze procedura declarata in § 7 art. XXXI: 1871 de admisibila intr'unu casu si sa aléga asesori comercianti dintre membrii din statulu comerciantilor prin tribunalulu, dara din precautiune predecesorulu meu mai adause, ca pentru casulu cându si asesorii ce avea sa-i aléga tribunalulu voru respinge documentele compuse in limb'a magiara, sa dispuna, cá tribunalulu, care nu se póte constitui fára asesori

comercianti, se va stramutá din Sibiú intr'altu locu! (Aprobare viua si generale.)

Se pare, ca acést'a ordinatiune a avutu putere convingatória (Ilaritate) si ca ea a deslusitu domniloru comercianti adeveratulu întielesu alu legi; rezultatulu a fostu, ca membrii alesi dintáiu de gremiulu comercialu, adeca acei'a, cari au respinsu decretulu ungurescu, primira in urm'a emisului amintitu, documentulu compusu in limb'a unguresca, depusera juramentulu si astfel se constituí tribunalulu din Sibiú.

Amu mai departe cunoscintia, ca dupa ce s'au executatu organizarea judecatorieloru n'au încetatu inca controversese despre dispusetiunile art. de lege 44: 1868, respective interpretatiunile si aplicatiunile loru divergenti.

Unele judecatorii au interpretatu adeca articolulu 44: 1868 intr'acolo, ca la densele nu se vediú nici chiaru o urma despre aceea, ca pre teritoriulu statului ungurescu, statulu ungurescu esericiéza justiti'a.

Atingerea cu cele-lalte oficiolate ale statului si manipulatiunea interna, jurisdictiunea, s'au purtatu in mai multe locuri aprópe cu total'a eschidere a limbei unguresce si asiá ide'a fundamentale pronuncata in art. 44: 1868, ca toti cetatieni Ungariei si dupa principiile fundamentali ale constitutiunii forméza in respectu politicu un'a natiune — natiunea unguresca — lipsí la unele judecatorii ca deseversire (Miscare).

Interpretatiunile s'au inmultitu si prin aceea, ca la crearea articolului de lege 44: 1868 justiti'a se tiene inca de sfer'a de activitate a municipieloru, asiá încátu teritoriulu in privint'a jurisdictiunale si administrativa in cele mai multe casuri eră unulu si acé'si, deci unde artic. de lege 44: 1868 indica la limb'a protocóloru in municipie, acolo întrebarea organizatiunii judiciare ce a urmatu in 1871 eră usioru de deslegatu. Dara cându in urm'a organizatiunii s'a creatu din partile teritoriale ale mai multoru municipie unu tribunalulu, atunci întrebarea limbei protocolarie devení complicata, mai alesu cându unu municipiu folosea numai limb'a statului, in cele-lalte inse se aplicá pre lângá acést'a si alte limbi protocolarie.

In asemene casu controversese erau continue, mai alesu fiindu si atintate in modu artificiosu si folosindu unii judecatori pusetiunea loru spre a straplantá passiunile natiunali in localulu tribunalului.

Pentru a delaturá abaterile întemplate si controversese indreptá ministeriulu de justitia la 2 Aprile 1872 cátra fostulu presidentu alu tribunalului din Brasiovu unu emisu, care a mersu in respectulu aspiratiunilor natiunali pâna la marginea estrema fára de a fi inse in stare sa aduca spiritulu legi la valóre. Deci déca dlu deputatu Trauschenfels me întreba, ca amu cunoscintia de resolutiunea adusa de tribunalulu din Brasiovu in Septembrie si cum voiu procede fatia cu ea, respundu ca amu cunoscintia de cele mai multe controversese ivite in cestiunea limbei si fiinduca situatiunea ce întreveni séu potú sa întrevina in cestiunea de limba prin spiritulu actualu alu legi, nu se póte tiené nice in interesulu statului nice intr'alu justitiei si fiindu ca eu aflu, ca o cura radicale a acestei stári numai prin legislatiune e posibila (aprobare viua), mi voiu tiené de datorintia a saná relele existente substernandu unu proiectu de lege chiaru, care pre cátu se va puté va eschide ori-ce neintielegere.

Rogu pre onorat'a Casa sa ia respunsulu meu la cunoscintia (Aplausu viu si aprobare).

E. Trauschenfels vede ca discursulu ministerului de justitia sta numai

innescu slabu cu interpelatiunea sea. Ministrulu voindu sa prezenteze o lista a tuturoru interpretárilor false trebuiá sa amintéscá, ca juristii din Sibiú au tramisu bilete de invitare germane. Ministrulu se provóca la o ordinatiune din 1872, pre care oratorulu o cumósce si istorisese genesea ei. Comisariulu ministerialu delegatu de ministrulu de justitia de pre atunci, bar. Apor a aflu la visitatiunea judecatorieloru din Transilvani'a, ca atátu in manipulatiunea interna cátu si la publicarea sentintieloru nu se folosese totu-déun'a limb'a unguresca si de aceea tramise o ordinatiune, care togm'a asiá de putienu coresponde legi cá si resolutiunea judecatoréscá citata in interpelatiune. Presidentulu de atunci dela tribunalulu din Brasiovu s'a indreptatu cátra ministeriu, pentru ajutoriu contr'a procederei comisariului, altmintrenea densulu (presidentulu) va resigná. Deputatulu Capp a facutu in acestu obiectu o interpelatiune cátra ministeriulu de justitia Bitto care a întârdiatu cu respunsulu, macaru ca in acea interpelatiune eră relevatu unu casu de flagranta violare de dreptu si lege. (Miscare viua si îndelungata.)

Ministrulu Bitto n'a respunsu publice la interpelatiune, ci chiamandu pre deputatii fundului r. in odai'a ministeriale a dechiaratu, ca a obvenitu o violare a legi, si, apromise inaintea lui Kerkapoly, ca va revocá ordinatiunea comisariului ministerialu Apor. (Sgomotu). Ministrulu si-a tînutu cuventulu, interpretandu ordinatiunea lui Apor intr'acolo, ca sa se sustiena usulu de pâna acum. Cu privire la manipulatiunea interna tribunalele concedara. concedara acei sasi, contr'a cároru sumutiá ministrulu de justitia. (Semne de neplacere.)

Trauschenfels fu apoi provocatu la ordine de presidentulu casei si apoi continua, ca usulu judecatorieloru in fundulu reg. se baséza pre fundamente cu multu mai solide de cum se crede. Oratorulu se provóca la unele dispusetiuni din „Statuta jurium municipalium sax.“ si la legea de limba din 1846/7. In desfasurarea lui departe a opiniiloru sele oratorulu cíteza unele passuri din adresele lui Deák dela 1861 si din operele lui St. Szechenyi, cari recomanda tolerantia mai mare cátra natiunalitati. Ministrulu ni pune in perspectiva o novela, dara pâna atunci trebuie sa executámu legea vechia. Acést'a lege inse e suspendata. In urma oratorulu aduce aminte cuvintele lui Deák: Sa facemu natiunalitatiloru nemagiare relatiunile patriei nóstre placute si dechiará, ca nu ia la cunoscintia respunsulu ministerului. *Camer'a inse lu ia* spre sciintia.

Scólele româno-macedonene.

(Fine.)

Multi din acei espatriati macedono-români, dupa sacrificiuri nriasie, au isbutitu a aduná averi mari, pre cari le-au donatu pentru scóle române in patri'a loru. Putieni au isbutitu inse a vedé realizate generósele si romanescele loru aspiratiuni.

Vomú citá pre cáti-va din ei:

I. Repausatulu Metropolitu alu Ungro-Vlachiei, Dositeiu Filitis, a încetatu din viétia la Brasiovu pe la anulu 1819, lasáandu prin testamentu 16,000 de galbeni destinati a se cumperá cu densii unu imobilu, din alu cáru'a venitu sa se întretiena tineri bursieri in strainatate, spre a dobendi o specialitate. Pre la anulu 1838, din acea suma de 16,000 galbeni s'a si cumperatu o mosia numita Lunguletii (siantiuri) in judetiulu Dembovit'a, plas'a Bolintinu, si care produce astadi unu venitu de 2000 galbeni pe anu. Pre la anulu 1865 pre cându s'a pusu in vigóre legea rurala si fia-care locuitoriu a primitu pamentulu seu legiuitu, epitropi'a acestei averi a repausatulu Dositeiu, metropolitulu a

primitu dela guvernulu o mare suma de bonuri rurale, a 400 locuitori ce are mosi'a Lunguletii, astfelu ca $\frac{2}{3}$ din trei mii pogóne, sum'a totala a acestei mosii s'a resplatitu prin bonuri puté epitropi'a sa cumperu unu altu imobilu si mai mare, producendu unu venitu iudoitu decátu mosi'a Lunguletii; dar' cu tóte acestea, pâna astadi, nu se vede nimicu cumperatu, nici nu se scie cum s'au întrebuintiatu de epitropie aceste bonuri spre îndeplinirea scopului donatorului. Dela anulu 1830 si pâna la 1872 acést'a epitropia depunea regulatu la tribunalulu socotelile de administrarea acestei averi ce i s'a incredintiatu. De atunci încóci inse, adeca dela 1872, a renunciatu la acést'a indatorire a dárei socoteliloru la tribunalulu. Care sa fia caus'a?

Epitropii esecutori ai testamentulu repausatulu metropolitu alu Ungro-Vlachiei, Dositeiu Filitis, suntu dnii: Christodulos Budatis, Anastasie Filitis (fostulu advocatu), Dimitrie Zitiuosu (care a inlocuitu pre repausatulu Metropolitu Nifon, unulu din epitropii personali), Michailu Xantos si Panaiotis Procopie Filitis (rud'a repausatulu metropolitu Dositeiu). Cei trei dintáiu suntu din un'a si aceeasi comuna numita Ziti'a, tienutulu Epirului; celu de alu patrúlea din Epiru, astadi locuitoriu aici in Bucuresci; celu din urma, locuitoriu in urbea Ploiesti, care impreuna cu tóta famili'a sea, pe la anulu 1864 aducendu acte valabile dela loculu seu natalu ca este românu, corpurile legiuitóre au si votatu recunóscerea sea de cetatiénu românu.

II. Repausatulu Musicu din comun'a Blati'a a tienutulu Macedoniei a încetatu din viétia aci in tíera pre la anulu 1869, lasáandu prin testamentu (care este publicatu in „Monitorulu oficialu dela 16 Februariu 1870), 4000 galbeni acestei tíeri române, din alu cároru venitu sa se tramita doi tineri a studiá; 8000 galbeni a lasatu loculu seu natalu Blati'a, cá sa se întretiena o scóla de fete; asemenea a lasatu pentru orasiulu Bitoli'a din Macedoni'a sum'a de 22,000 galbeni, din alu cároru venitu sa se întretiena, se întielege, unu gimnasiu totu acolo. Cu tóte aceste vedemu, ca dómn'a Musicu, singur'a epitropia a acestei averi, pâna acum n'a facutu nimicu spre executarea testamentulu, si nici ca a predatu socotelele in fia-care anu la tribunalulu. Repausatulu Musicu a lasatu doi copii, unu baiatu si o fata; celui dintáiu lasa prin testamentu si partea sufletulu seu; acestu baiatu nu este unu anu de cându a muritu, remanendu mamei sele, dnei Musicu $\frac{2}{3}$ din întreaga avere, íer' testamentulu sta neexecutatu.

III. Pre la anulu 1851 a încetatu din viétia, totu in Romani'a, unu dnu Teg'a din comun'a Vlaho-Castani'a de pe cóstele Pindului, tienutulu Macedoniei, care a lasatu mosi'a sea din districtulu Dâmbovit'a, plas'a Ialomiti'a, numita Balteni. Epitropii ai acestei averi suntu dóue rude, d. Polymeros, Saracetopolos si d. Dimache Polymeridis, cari au taiatu, suntu acum 12 ani, o padure de pre acea mosia. Testamentulu repausatulu nu este cunoscutu nimenui si nu se scie, déca prin nepublicarea testamentulu nu remanu necunoscute nescái-va vointie ale repausatulu.

IV. Repausatulu Nicolau Mihailu din orasiulu Magarova, tienutulu Macedoniei, a încetatu din viétia pe la anulu 1865 la Craiov'a, lasandu indatorire fiului seu Constantinu, ca din tóta averea colosala ce-i lasa sa tramitia in patri'a sea natala o suma óre-care pentru întretinerea unui pensionatu de fete, precum si pentru alte binefaceri; dara si in privint'a acestei donatiuni vedemu ca pâna acum nu s'a facutu nimicu.

V. Repausatulu Cazacovits, nascutu in Metioyulu lui Pindu, din tie-

